

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Економічний факультет

Кафедра економічної теорії, менеджменту і адміністрування

СИЛАБУС

**навчальної дисципліни
ЦИФРОВА ЕКОНОМІКА
загальноуніверситетська
вибіркова**

Освітньо-професійна програма «Менеджмент організацій і адміністрування»

Спеціальність 073 Менеджмент

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

**Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
економічний факультет**

Мова навчання українська

Розробники: Поченчук Г.М., доцент кафедри економічної теорії, менеджменту і адміністрування, д.е.н.

Профайл викладача

<http://econom.chnu.edu.ua/kafedry-ekonomichnogo-fakultetu/kafedra-menedzhmentu-ekonomichnoyi-teo/kolektiv-kafedry/pochenchuk-galina-myhajlivna>

Контактний тел. 050 434 56 87

E-mail: g.pochenchuk@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle

Консультації

Очні консультації: за попередньою домовленістю.

Онлайн консультації: вівторок з 11.00 до 13.00.

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Новітні зміни в економіці та суспільстві викликають адекватні зміни і в світовій економіці. На зміну сьогоднішнім економічним поняттям та категоріям приходять нові, які можна узагальнити як появу нової економіки у світі — цифрової зі своїми специфічними дефініціями, законами, моделями розвитку світу, розвитку економіки як науки, як галузі, що набирає нових обертів в історії. Економіку, яка застосовує «цифрові технології», називають «цифровою», а сфера, яка їх створює, впроваджує та обслуговує – «цифровою» індустрією. Навчальна дисципліна «Цифрова економіка» вивчає зміст та побудову цифрових економічних відносин на основі цифрових продуктів/послуг, таких як: BioTech, WealthTech, RetailTech, FinTech, LegalTech, GovTech, FinTech, RegTech, AgriTech, Edtech.

2. Мета навчальної дисципліни: Метою дисципліни є набуття теоретичних знань, прикладних навичок та умінь вирішення професійних завдань, що виникають в різних сферах цифрової економіки, що дасть змогу підготувати висококваліфікованих і конкурентоспроможних фахівців, які володіють сучасним економічним мисленням, теоретичними знаннями і практичними навичками необхідними для розв'язання складних спеціалізованих завдань щодо поглиблення цифровізації економіки з використанням елементів штучного інтелекту.

3. Пререквізити. «Економічна теорія», «Оптимізаційні методи та моделі», «Медійна грамотність і прийняття рішень», «Стартап-менеджмент».

4. Результати навчання. Результатом вивчення навчальної дисципліни є формування ряду загальних та професійних компетентностей, а також забезпечення програмних результатів навчання, які передбачені освітньою програмою в межах змістовної проблематики курсу. У результаті вивчення навчальної дисципліни «Цифрова економіка» забезпечуються наступні компетенції:

знання: фундаментальні особливості трансформації реальної економіки в цифрову, сутність ключових понять цифрової економіки – цифрова трансформація, комп'ютеризація, цифровізація, інформатизація, автоматизація, діджиталізація, Data Science, Data mining, цифровий добробут, цифровий ринок, цифрові тренди, цифрова інформація, цифрове громадянство, цифрова ідентичність, цифровий підпис, цифрова безпека, штучний інтелект, машинне навчання, кодування, веб-скейпінг, бот, Big Data, цифрові продукти (BioTech, WealthTech, RetailTech, FinTech, LegalTech, GovTech, FinTech, RegTech, AgriTech, Edtech), цифрова валюта, криптовалюта, блокчейн, майнінг, цифрові сервіси, цифрове суспільство, цифрова індустрія, цифрова інфраструктура, цифрові навички, цифрові компетенції, цифрова компетентність, Z - генерація, цифрова нерівність та дискримінація, цифрові права, "цифрове" робоче місце, електронна комерція, цифрові послуги, цифровий розрив, цифрові дивіденди, цифровий стрибок, цифрова додана вартість, цифровий економічний ефект, невизначеність, ризик; специфіку функціонування складових цифрової економіки; види сучасних цифрових технологій та релевантні сфери їх впровадження; економічні наслідки цифрових трендів; сучасні тенденції розвитку цифрової економіки в Україні та світі;

вміння: використовувати набуті теоретичні знання та практичні навички при обробці цифрової інформації, відслідковувати сучасні тренди цифровізації економіки та її складових, використовувати цифрові технології та методи в навчанні та повсякденному житті; будувати власну кар'єрну траєкторію, сформувати розуміння персонального бренду, іміджу з урахуванням цифрової трансформації економічного та суспільного життя та перевагами від отриманої в майбутньому професії.

Компетенції для ОП «Менеджмент організацій і адміністрування»:

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

СК 7. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.

Тема 3. Ризики та можливості цифрової економіки	15	3	3			9							
Тема 4. Ринок цифрових продуктів	17	4	4			9							
Всього за М1	60	11	11			38							
Змістовий модуль 2. Практичні аспекти цифрових технологій													
Тема 5. Загальні поняття Інтернету речей	16	3	3			10							
Тема 6. Штучний інтелект та великі дані	16	3	3			10							
Тема 7. Цифрові екосистеми та складні інформаційні системи (платформи).	15	3	3			9							
Тема 8. Електронний бізнес та електронна комерція.	17	4	4			9							
Всього за М2	60	11	11			38							
Усього годин	120	22	22			76							

5.3. Зміст завдань для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми
1.	<i>Тема 1. Цифрова економіка: зміст, визначення та характерні особливості.</i> Проблеми цифрової економіки
2.	<i>Тема 2: Четверта промислова революція як каталізатор цифрових трансформацій</i> Проблеми українського бізнесу щодо конкурентоспроможності в умовах Індустрії 4.0 Перспективи України в Індустрії 4.0
3.	<i>Тема 3: Ризики та можливості цифрової економіки</i> Роль держави в становленні та розвитку цифрової економіки
4.	<i>Тема 4: Ринок цифрових продуктів</i> Характеристика цифрових продуктів/послуг, таких як: BioTech, WealthTech, RetailTech, FinTech, LegalTech, GovTech, FinTech, RegTech, AgriTech,
5.	<i>Тема 5. Загальні поняття Інтернету речей</i> Особливості Промислового Інтернет речей Приклади впровадження промислового Інтернет речей
6.	<i>Тема 6. Штучний інтелект та великі дані.</i> Нові світові тенденції розробки та впровадження штучного інтелекту
7.	<i>Тема 7. Цифрові екосистеми та складні інформаційні системи (платформи)</i> Особливості «Блакитного океану» Вітчизняні технологічні платформи Переваги та проблеми цифрових платформ
8.	<i>Тема 8. Електронний бізнес та електронна комерція</i> Світовий електронний бізнес Основні тенденції розвитку ринку електронної комерції в Україні

6. Система контролю та оцінювання

Види та форми контролю

Формами поточного контролю є усна чи письмова відповідь студента.

Формами підсумкового контролю є залік.

Система оцінювання знань, умінь та навичок студентів, набутих під час вивчення дисципліни містить такі складові:

- поточний контроль результатів навчальної діяльності студентів та оцінювання її результатів під час вивчення дисципліни;
- підсумковий контроль результатів навчальної діяльності студентів та оцінювання її результатів після вивчення дисципліни.

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання є стандартизовані тести; проекти (індивідуальна та групові); аналітичні звіти; реферати; есе; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; контрольні роботи.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Сукупність знань, умінь, навичок, інших компетентностей, набутих студентом у процесі навчання оцінюється зараховано з градацією балів за такими критеріями:

– А (90-100) – студент бездоганно засвоїв теоретичний матеріал теми заняття, демонструє глибокі і всебічні знання відповідної теми, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;

– В (80-89), С (70-79) (залежно від набраних балів під час поточного контролю) – студент добре засвоїв теоретичний матеріал заняття, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; володіє практичними навичками, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при виконанні практичних навичок;

– D (60-69), E (50-59) (залежно від набраних балів під час поточного контролю) – студент в основному опанував теоретичними знаннями навчальної теми, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають у студента невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю, припускається помилок при виконанні практичних навичок.

Оцінка результатів як таких, що незарховано – студент не опанував навчальний матеріал теми, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Зарховано	A (90-100)	відмінно
	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незарховано	FX (35-49)	(незадовільно)

		з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

7. Рекомендована література

1. Дмитренко В. І. Нормативно-правове регулювання впровадження електронного урядування на місцевому рівні в Україні. *Право та державне управління*. № 4 (29). Том 2. 2017. С. 55-61.
2. Добрынин А. П. Цифровая экономика – различные пути к эффективному применению технологий (BIM, PLM, CAD, IOT, Smart City, BIG DATA). *International Journal of Open Information Technologies*. 2018. № 67. С. 4–7.
3. Краус Н. М., Клаус К. М. Інноваційне табло України. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2017. № 6. URL: <http://www.easterneuropeebm.in.ua/6-2017-ukr>.
4. Криворучко О. С., Краус Н. М. Імперативи формування та доміанти розвитку цифрової економіки у сучасному парадигмальному контексті. *Парадигмальні зрушення в економічній теорії XIX ст.*: III Міжнародна науково-практична конференція, 2–3 лист. 2017 р.: тези доповідей. Київ: КНУ ім. Т. Шевченка, 2017. С. 681–685.
5. Куприяновский В. П. Розничная торговля в цифровой экономике. *International Journal of Open Information Technologies*. URL: <https://istina.msu.ru/publications/article/22278615/>
Kupriyanovskiy, V. [“Roznichnaya trgovlya v
6. Олексюк Л. В. Законодавче регулювання ідентифікації фізичних та юридичних осіб в електронних урядуванні, демократії та комерції. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2017. № 4. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua>.
- 7.Парамонов В. Інтернет речей. «Розумна» електроніка. URL:<https://www.turkaramamotoru.com/uk/Інтернетречей-20010.html>
8. Цифрова адженда України – 2020 (Цифровий порядок денний – 2020). Концептуальні засади (версія 1.0). Першочергові сфери, ініціативи, проекти —цифровізації України до 2020 року. NITECH office. грудень 2016. 90 с. URL: <https://ucci.org.ua/uploads/files/58e78ee3c3922.pdf>
- 9.Штучний інтелект. Інтернет речей. Допомога чи загроза?! Матеріали другої науково-практичної конференції «Інтернет речей: проблеми правового регулювання та впровадження». Київ, 2018. С.60-61 25.
- 10.Штучний інтелект. Проблеми та перспективи впровадження електронного урядування в Україні. Матеріали Міжнародної науковопрактичної конференції «Економіка, фінанси, облік, менеджмент і право в Україні та світі». Полтава, 2018. С. 53-54 27
- 11.Industrie 4.0 in a Global Context Strategies for Cooperating with International Partners / Н. Kagermann, R. Anderl, J. Gausemeier, G. Schuh, W. Wahlster (Eds.); acatech STUDY. Herbert Utz Verlag GmbH, 2016. 74 p.
- 12.Ralf C. Schlaepfer, Markus Koch, Philioo Merkofer. Industry 4.0. Challenges and solutions for the digital transformation and use of exponential technologies. Deloitte. URL:: <http://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/ch/>
- 13.Lorenz M. Man and Machine in Industry 4.0. How Will Technology Transform the Industrial Workforce Through 2025? URL: <https://www.bcgperspectives.com/content/articles/technology/business/transformation/engineere d/products/infrastructure/man/machine/industry/4/ #chapter1>

8. Інформаційні ресурси

1. Департамент промисловості, інновації та науки. URL: <https://industry.gov.au>

2. Організація економічного співробітництва та розвитку URL: <http://www.oecd.org/sti/ieconomy>
3. Офіційний сайт платформи «Індустрія 4.0». Федеральне міністерство з економічних питань та енергетики. Федеральне міністерство освіти та наукових досліджень, Німеччина. URL: <http://www.plattform/i40.de/>
4. Портал Європейської Комісії. Закони про Інтернет речей. URL: <https://ec.europa.eu/digitalsinglemarket/en/policies/internet-things>